

Széles Anna kolozsvár-napocai otthonában vagyunk. Itt van Florin Piersic és nyolcvanöt éves édesapja, valamint a művészpár Dani fia, aki apjával románul, anyjával magyarul, nagyapjával németül beszél, hibátlanul, ízesen. E meghitt családi körben nézzük végig a háziasszony eredeti és egyéni színházi produkcióját, *A színésznő*, amely tavaly szép sikert aratott, s amelynek bemutatójáról Florin Piersic színes videofelvételt készített. S miután a hol drámai, hol dalos-táncos jelenetek lepergnek a képernyőn, Széles Anna készséggel válaszol kérdéseimre.

— Ha jól tudom, húszéves kolozsvári pályafutásának összegezése. *A színésznő*, mondhatni azt is, hogy amolyan jutalomjáték.

— Igen is, meg nem is. Az ötlete s a kivitelezése valóban húszéves színházi múltamra, művészi törekvéseimre tesz kora. De a két és fél órási színpadi műsor nem a régi nagy szerepeim s a soha valóra nem vált szerepálmaim láncolata, hanem őszinte önvallomás színésznői pályafutásom alkotó vajúda-

sairól. A saját életem, lelkivilágom, örömeim és fájdalomaim, vágyaim és lehetőségeim fejezi ki a világirodalom gyöngyszemeiből kiválasztott nyolc színésznő-monológ, s mindegyik után egy-egy sorsidőző szonon, táncjelent.

A műsor, amelyért az egész színház lelkesedett, s amelyben három kollégám — Ille Ferenc, Nagy Dezső és Sata Árpád — közre is működött, Csehov, Molnár, Shaw, Williams, Miller, Everac, Oproiu és Méhes műveiből volt „összeállítva”, de úgy, hogy szerves egészet alkotott. Valami olyat, amit én találtam ki, ami az én életem. Azt akarom elmondani vele, hogy észrevettem: az időt nem lehet megállítani, az idő fellettem is eljárt. Már negyvenhárom éves vagyok, de sem mint színésznő, sem mint „magánember” nem félek az öregedéstől...

E „drámai” vallomást hallva önkéntelenül is Széles Annára pillantok. Fiatal, tüde leányasszony tekint vissza reám, tekintete tengerszemként tiszta, dús aranysoke hajkószorijában nincs egyetlen ezüstös szál.

— Mondom — folytatja —, az egész előadás a jelenlegi lelkiállapotomat tükrözi. Azt, hogy válaszútban vagyok. Meg akartam mutatni azt is, hogy bírom még szusszal, de ha kell — át tudok térni egy más szerepkörre. Öreg és csúnya not is el tudok játszani. Van *A színésznő*ben egy bohókás vénasszonyjelentem. Nagyon jól sikerült, a közönség szívből és józueen nevetett. Aztán a szünetben sokan azt kérdezték a jegyszédnőktől: ki volt az a komikus néni? Mert ok még nem látták játszani a

ÚJ SZEREPEKRE VÁRVA

Beszélgetés Széles Annával

színházban... S nagy volt a meglepetés, amikor megtudták: a „néni” bizony szintén csak Széles Anna...

— Ez volt, ugye, a legnagyobb elégtétele?

— Nem, hanem az, hogy az előadás végén mindegyik színész-kollégánom szívből és szeretettel gratulált. A kolozsvári színházban különben kezdetül fogva nagyon jól éreztem magam.

— Melyek voltak itt a legkedvesebb szerepei?

— Thornton Wilder kesernyében szomorú, de az emberi lélek ijesztő mélységeit, szakadékeit feltáró darabjának, *A mi kis városunknak* leányhőse, karrierem kezdetén. Aztán a fekete hajú, temperamentumos Mirandolina, Goldoni *Fogadósnoje*. De nagy kedvvel játszottam a *Tündérlaki lányokban* is, ahol én voltam Sárka, a kedves, az édes. Aztán Jane Fonda híres filmszerepe jutott nekem a színpadon, a *Meztláb a parkban* című Neil Simon-bohózatban. Játszottam Tamási *Énekes madarában* is. Folytassam?

— Gondolom, a kiegészítést a közönségre bízhatjuk. Szeretném viszont, ha a filmszerepeiről is szólna.

— A filmjeim elavultak, a Ciulei rendezte *Az akasztottak erdeje* kivételével. — Ezt kapásból, akár „hivatalosan” is megcáfolom. Mert lám, erre az interjúra készülve, miket jegyeztem ki Napoleon Toma lencu *Filmlexikon*ából; olvassam?

— Nem bánom.

— Nos, a lexikonban az áll, hogy az 1962-ben a *Tengerparti vakáció*ban debütáló Széles Anna nőies érzékenységeinek varázsával, kivételesen jó „filmarcával” tört be a stúdiókba és hódította meg a nagyközönséget is. Igaz, a lexikon szerzője is hangsúlyozza, hogy *Az akasztottak erdejében*, Ilona szerepében érvényesült a leginkább a művészno kifejezőeszközökének érzelmeiket felkavaró, diszkrét és finom anyaltsága. Am megjegyzi, hogy Széles Anna továbbra is impozáns alakításokat nyújtott a mozivásznon, szerepeit bensőségesen átélte, lelki tisztaságról, nemes érzelmevilágról tanúsokodva. A szerző szerint az ön játéktílusát az ábrázolt hősno lényeges jellemvonásaira való ösztönös „ráézés” jellemzi, nemkülönben a tökéletes hozzáidomulás a drámai jellemábrázolás legváltozatosabb követelményeibe. *A Filmlexikon* végül felsorolja a fontosabb filmjeit: *Kitérők*, *Egy jó fiú reggelei*, *Minden kényszer nélkül* (egy román fiú s egy magyar lány szerelmeről), *A kanári meg a vihar*. És ne feledjük külföldi sikereit, például *Az égi bárányban*, amelyet Jancsó Miklós rendezett.

— Mindez csak emlék. Már régen nem kaptam komolyabb filmszerepet. — Nemrég a *Cinema* is erre figyelmeztette filmeseinket, színes stúdióforót közölnve a művésznőről...

— Félek, hogy ebben benne van Florin „keze”. Mert ez a drága fiú annyira szeret engem...

— Akkor inkább mondja el, hogyan fedezték fel a filmesek?

— Úgy, hogy amolyan tehetségkutatót rendeztek a Színművészeti Intézetben. Én éppen egy kimerítő próba fáradalmait pihentem ki, elnyúlva egy iskolapadon, amikor az egyik tanárom lóhalálban befutott és pihegve szólt, hogy szépitsem ki magam, mert itt vannak a filmesek. De én, aki sohasem festettem

magam, még a hajamat sem, úgy, ahogy voltam, „csúnyán” álltam a felvevőgépe elé. Egyik operatőr rám szólt, hogy mosolyogjak, mert le akar fényképezni. Hamarjában nem értettem, hogy mit akar, és zavaromban — elmosolyodtam. Ekkor kattant a gép... Nemsokára próbafelvételre hívtak, szerepet adtak. De csak Ciulei hitte és mondta először, hogy nagy színésznő leszek.

— Nem tévedett. De mondja, boldog?

— Egy színésznő akkor boldog igazán, ha sokat foglalkoztatják.

— Florin Piersic mondta, hogy milyen nagyszerű Anna Karenina lenne Ön. Vagy Larissza *A hozomány nélküli lányban*.

— Lehet. De a döntés joga a színházé, a rendezőké.

— De gondolom, a közönségé is, amely Önt nagyon szereti.

— Ez mindenért elégtételt nyújt. És azt jelenti, hogy nem hiába töltöttem el húsz évet a kolozsvári színpadon.

— És *A színésznő* után, kedves Anna, mihez kezdett?

— Légikisasszony lettem...

— Tréfát?

— Egyáltalán. Ugyanis „kisajátítottam magamnak” a francia stewardess szerepkörét Marc Camellothe remek vigjátékában, a *Boeing-Boeing*-ben. Nagy örömmre szolgált, hogy ebben a darabban együtt szerepelhettem férjemenl, Florin Piersic-ke egy nagyszerű külföldi, majd belföldi turnén...

— Hallottam, hogy közben „beszélni” is tanította Florint...

— Ez bizony igaz. A helyes magyar hangsúlyra tanítottam, mert egy ideig Budapestben filmezett a Méhes György szövegkönyvből Szönyi Gy. Sándor által rendezett *Volt egyszer egy úrlövés-ban*...

— Befejezésül mondana valami humorosat vagy szorongatót...

— Ilyen csak egy van életemben: Dani...

Dániel feléz. Tiszta tekintete szeretettel simogatja meg a színésznő arcát, aki számára egyszerűen csak — édesanya. Két férfiszempár is Széles Anna felé irányul. Valahogy úgy néznek rá, mint a Louvre látogatói Mona Lisára. E pillanatban olyan is Széles Anna. Ajkán rejtélyes, mégis derűs mosoly bujál.

BUJA SIMON

Az akasztottak erdejében, Ilona szerepében

F
Film

Kaland a világörben

Indiana Jones partnernője volt Kate Capshaw (képünk) a Steven Spielberg rendezte kalandfilmben. A forgatás alatt bőven akadt izgalmas élménye a Végzet templomában, de a színésznő legjobban az lepte meg, amikor a rendező megkérdezte tőle: emlékszik-e arra, miként oldotta meg Claudette Colbert az *Ez történt egy éjszaka* című filmje nagyjelentét? Nemleges válaszára a rendező csak annyit dünnyögött: „Kate, hogy értessem meg magam veled, ha te nem ismered a régi filmeket?”

„Most azután, ha időm engedi, pótolom, amit Spielberg szerint elmulasztottam — mondta az Amica munkatársának Kate Capshaw —, és örömmel fedeztem fel magamnak a régi nagyokat.” Az érdekes megjelenésű színésznő fotomódel volt, majd statisztá, később reklámfilmekben szerepelt. Több hiábavaló próbálkozás után egyszerre négy rendező is szerződtette: a *Best Defense* című filmben Dudley Moore oldalán játszott, majd a *Dreamscape* című fantasztikus produkcióban szerepelt. A *Windy City* után a *Space Camp* következett. Ez utóbbi filmben Kate Capshaw űrrepülő-oktatót alakít, aki egy technikai hiba miatt a világörben találja magát, halálra remült ifjú tanítványával együtt...

